

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2008. gada 17. aprīlī*

Lieta T-260/04

Centro di educazione sanitaria e tecnologie appropriate sanitarie (Cestas),
Boloņa (Itālija), ko sākotnēji pārstāvēja N. Amadei [*N. Amadei*] un Š. Turks [*C. Turk*],
pēc tam N. Amadei un P. Mancini [*P. Manzini*], advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv E. Montaguti [*E. Montaguti*] un F. Dintilaks
[*F. Dintilhac*], pārstāvji,

atbildētāja,

par lūgumu atcelt Komisijas (delegācijas Gvinejas Republikā) 2004. gada 21. aprīļa
lēmumu, kas prasītājam tika nosūtīts ar ierakstītu vēstuli un tam pieprasīja samaksāt
959 543 835 Gvinejas frankus (EUR 397 126,02).

* Tiesvedības valoda — itāļu.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja pienākumu izpildītājs V. Vadapals [*V. Vadapalas*],
tiesneši E. Moavero Milanezi [*E. Moavero Milanesi*] un N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs H. Palasio Gonsales [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2007. gada 6. jūnija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

- ¹ Eiropas Attīstības fonds (EAF) tika izveidots, lai finansētu sadarbību ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm (ĀKK), vispirms pamatojoties uz EKL līguma pielikumu un pēc tam pamatojoties uz iekšējiem nolīgumiem, dalībvalstīm apvienojoties Padomē. Līdz šim brīdim ir bijuši deviņi viens otram sekojoši EAF, katrs uz pieciem gadiem, kas attiecībā uz pēdējiem astoņiem [EAF] atbilda dažādu termiņu nolīgumiem un konvencijām, ar kurām Eiropas Kopiena un tās dalībvalstis nodibināja īpašas partnerattiecības ar ĀKK valstīm. EAF neietilpst Eiropas Kopienu vispārējā budžetā, kas izskaidro nepieciešamību tā izpildei pieņemt speciālas finanšu regulas un īpaši ieviest grāmatveža *ad hoc* amatu.

- 2 2003. gada 27. marta finanšu regulas, kas tiek piemērota devītajam EAF (OV L 83, 1. lpp., turpmāk tekstā — “devītā EAF regula”), 133. panta 2. punktā minētais princips ir tāds, ka saistības, kas izriet no iepriekšējiem EAF pirms partnerattiecību nolīguma stāšanās spēkā starp ĀKK grupas valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kurš tika parakstīts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū [*Cotonou*] (OV L 317, 3. lpp.), saukts par “Kotonū nolīgumu”, turpina pildīt saskaņā ar šiem EAF piemērojamajiem noteikumiem, izņemot tās, kas attiecas uz finanšu kontroliera pienākumiem, pārskatu sniegšanu un iemaksu pieprasīšanas kārtību, uz kuriem attiecas devītās EAF regulas noteikumi.
- 3 Līgumi, kurus finansē sestā un septītā EAF ietvaros, izriet no atbilstošajiem noteikumiem, proti, trešā ĀKK-EEK nolīguma, ko parakstīja Lomē [*Lomé*] 1984. gada 8. decembrī (OV 1986, L 86, 3. lpp.), un ceturtnā ĀKK-EEK nolīguma, ko parakstīja Lomē 1989. gada 15. decembrī (OV 1991, L 229, 3. lpp.), kuri saukti attiecīgi “Lomē III konvencija” un “Lomē IV konvencija”, kas ir iekšēji nolīgumi un kas izveido sesto un septīto EAF, un principā, tā kā attiecīgo izmaksu saistības ir spēkā pirms Kotonū nolīguma spēkā stāšanās, arī no 1986. gada 11. novembra Finanšu regulas Nr. 86/548/EEK, ko piemēro sestajam EAF (OV L 325, 42. lpp.), un 1991. gada 29. jūlija Finanšu regulas Nr. 91/491/EEK, ko piemēro attīstības finansēšanas sadarbībai saskaņā ar Lomē IV konvenciju (OV L 266, 1. lpp.). Tomēr Regulas Nr. 86/548 un Regulas Nr. 91/491 15. un 16. pants, kas attiecas uz parādu atgūšanu, paredzēja finanšu kontroliera dalību, kas ir amats, kurš vairs netika paredzēts devītajā EAF regulā, ne arī kā tāds Komisijas organizatoriskajā struktūrā. Tādējādi pat parādu atgūšanai, kas saistīti ar EAF kredītiem pirms Kotonū nolīguma spēkā stāšanās, Komisija piemēro devītās EAF regulas noteikumus, piemērojot tās 133. panta 2. punktu.
- 4 Lomē IV konvencijas 311. pantā ir paredzēts, ka Komisija galveno kredītrīkotāju, kurš ir atbildīgs par EAF resursu pārvaldību un šajā sakarā, pirmkārt, izpilda, likvidē un dod rīkojumus par izdevumiem un veic uzskaiti par saistībām un izdevumu rīkojumiem, otrkārt, uzrauga, lai tiktu ievēroti finansēšanas lēmumi un, visbeidzot, ciešā

sadarbībā ar valsts kredītrikotāju pieņem saistošus lēmumus un finansiālus pasākumus, kas ir nepieciešami, lai no ekonomiskā un tehniskā viedokļa nodrošinātu apstiprināto operāciju labu izpildi.

- 5 Lomē IV konvencijas 317. pantā ir definētas funkcijas pārstāvim, kas ir Komisijas delegācijas vadītājs ĀKK valstī, kuram ciešā sadarbībā ar valsts kredītrikotāju cita starpā ir jāapstiprina līgumi un priekšlikumi tieša darba līguma gadījumos, to pielikumi, kā arī valsts kredītrikotāja piešķirtu maksājumu apstiprinājumi, jānodrošina, lai no Komisijas vadītajiem EAF resursiem apmaksātie projekti un programmas tiek pareizi ieviesti no finansiālā un tehniskā viedokļa, jāsadarbojas ar valsts iestādēm ĀKK valstī, kurā viņš pārstāv Komisiju, regulāri novērtējot darbības, jāuztur ciešus un nepārtrauktus kontaktus ar valsts kredītrikotāju, lai analizētu un novērstu specifiskas problēmas, kas rodas, ieviešot attīstības finansēšanas sadarbību, un īpaši regulāros intervālos jāpārbauda, lai darbības norit paredzētā secībā saskaņā ar provizorisko kalendāru, kas ir noteikts finansēšanas lēmumā.
- 6 Ja ir veikti kļūdaini maksājumi, attiecīgās summas kā līgumslēdzējai pusei ir jāatgūst valsts kredītrikotājam.
- 7 Devītās EAF regulas 23. pantā ir noteikts:

“Ja galvenajam kredītrikotājam kļūst zināmas problēmas saistībā ar EAF resursu pārvaldības procedūru veikšanu, viņš sadarbībā ar valsts vai reģionālo kredītrikotāju veic visu nepieciešamo, lai stāvokli labotu, un veic nepieciešamos pasākumus.

Piemēram, gadījumos, kad valsts vai reģionālais kredītrikotājs nepilda vai nav spējīgs pildīt pienākumus, kas viņam uzlikti atbilstoši [Kotonū nolīgumam], galvenais kredītrikotājs var uz laiku ieņemt viņa vietu, un tādā gadījumā Komisija var no attiecīgajai ĀKK valstij piešķirtajiem resursiem saņemt finansiālu kompensāciju par radušos papildu administratīvo noslogojumu.

Visi galvenā kredītrikotāja veiktie pasākumi saskaņā ar pirmo daļu tiek veikti valsts vai reģionālā kredītrikotāja vārdā un uzdevumā.”

8 Noteikumi attiecībā uz parādu atgūšanu ir noteikti devītās EAF regulas 43.–47. pantā.

9 Devītās EAF regulas 43. pantā ir noteikts:

“1. Nepareizi samaksātās summas ir atgūstamas.

2. Komisija paredz nosacījumus, atbilstoši kuriem soda nauda pienākas Kopienām.”

10 Devītās EAF regulas 44. pantā ir paredzēts:

“1. Atgūšanas pilnvarojums ir darbība, ar kuru atbildīgais kredītrikotājs, izdodams iekasēšanas rīkojumu, dod norādījumu grāmatvedim atgūt debitoru parādu, kuru konstatējis kredītrikotājs.

2. Neskarot ĀKK valstu vai AZT kompetenci, Komisija var ar lēmumu, kas izpildāms atbilstoši tiem pašiem nosacījumiem, kas noteikti [EK] Līguma 256. pantā, formāli noteikt, ka summa ir saņemama no personām, kas nav valstis.”

11 Devītās EAF regulas 45. pantā ir paredzēts:

“Par ikvienu parādu, kas atzīts par drošu, [likvīdu] un [tādu], kuram pienācis atmaksas termiņš EAF resursu īstenošanas sakarā, atbildīgais kredītrikotājs sagatavo iekasēšanas rīkojumu, ko iesniedz grāmatvedim, un debetnotu, ko nosūta parādniekam. Iekasēšanas rīkojumam pievieno apliecinošus dokumentus, kas apstiprina konstatētos prasījumus. Sagatavojot iekasēšanas rīkojumu, atbildīgais kredītrikotājs pārlicinās, ka:

- a) ieņēmumi ir iegrāmatoti pareizajā postenī;
- b) iekasēšanas rīkojums ir pareizs un atbilst attiecīgajiem noteikumiem;
- c) apliecinošie dokumenti ir pareizi;
- d) ziņas par parādnieku ir pareizas;
- e) ir norādīts samaksas termiņš;

- f) rīkojums atbilst 4. pantā minētajam pareizas finanšu pārvaldības principam;

- g) pareizi norādīts iekasējamās summas apmērs un valūta.

Šādus iekasēšanas rīkojumus uzskaita grāmatvedis.”

12 Devītās EAF regulas 46. panta redakcija ir šāda:

“1. Grāmatvedis rīkojas, pamatojoties uz iekasēšanas rīkojumiem attiecībā uz debitoru parādiem, ko pienācīgi konstatējis atbildīgais kredītrikotājs. Viņš ar pienācīgu rūpību cenšas nodrošināt, ka EAF saņem savus ieņēmumus iekasēšanas rīkojumos norādītajos termiņos, un raugās, lai tiktu aizsargātas attiecīgās Kopienų tiesības.

2. Ja atgūšana nav notikusi līdz iekasēšanas rīkojumā norādītajam termiņam, grāmatvedis par to informē atbildīgo kredītrikotāju un nekavējoties uzsāk procedūru atgūšanas īstenošanai jebkādiem likumā pieļautiem līdzekļiem, tostarp attiecīgos gadījumos izmantojot kompensēšanu. Ja tas nav iespējams, grāmatvedis izpilda atgūšanas lēmumu, kas panākts vai nu saskaņā ar 44. panta 2. punktu, vai tiesiskā ceļā.

3. Grāmatvedis atgūst summas, kompensējot EAF vai Kopienų līdzvērtīgus prasījumus pret parādnieku, kuram pašam ir prasība pret EAF vai Kopienām, kas ir droša, noteikta lieluma un kurai pienācis atmaksas termiņš.

[..]”

13 Devītās EAF regulas 47. pantā ir paredzēts:

“1. Ja atbildīgais kredītrikotājs gatavojas atcelt konstatēta debitoru parāda atgūšanu, viņš nodrošina, ka tāda atcelšana ir pareiza un atbilst pareizas finanšu pārvaldības un proporcionalitātes principam saskaņā ar procedūrām un kritērijiem, ko šim nolūkam iepriekš noteikusi Komisija. Atcelšanas lēmumam jābūt pamatotam. Kredītrikotājs var šo lēmumu deleģēt tikai atbilstoši Komisijas paredzētajiem noteikumiem, kas minēti 2. punktā.

2. Sīki izstrādātie Vispārējās finanšu regulas izpildes noteikumi attiecas uz šā panta izpildi *mutatis mutandis*.”

Prāvas priekšvēsture

14 Nevalstiskā organizācija (NVO) *Centro di educazione sanitaria e tecnologie appropriate sanitarie (Cestas)* (turpmāk tekstā — “prasītājs”), kuras juridiskā adrese ir Itālijā, darbojas Gvinejā kopš 1987. gada saistībā ar dažādiem starptautiskās sadarbības projektiem sanitārajā jomā, vispirms izmantojot Itālijas Ārlietu ministrijas finansējumu un pēc tam Kopienų finansējumu.

- 15 Līdz 1997. gadam tās darbība bija vērsta uz slimnicu infrastruktūru un aprīkojumu. Pēc tam [tās darbība] tika paplašināta uz tehnisko palīdzību plānošanas un pārvaldības jomā.
- 16 Lai realizētu tās operācijas attiecībā uz Kopienų finansētajiem projektiem, prasī-tājs ar Gvinejas Republiku noslēdza vienošanās protokolus un pakalpojumu sniegšanas līgumus, uz kuriem bija Komisijas delegācijas Gvinejā vīza un kuri pamatojās uz finansēšanas nolīgumiem Nr. 5169/GUI un Nr. 4205/GUI, kā arī uz finansēšanas līgumu, kas paredzēja izveidot reinvestīciju kontu *Sysmin*.
- 17 1993. gada 14. jūnijā tika noslēgts finansēšanas nolīgums Nr. 5169/GUI starp Eiropas Ekonomikas kopienu, kuru pārstāvēja Komisija, un Gvinejas Republiku Lomē IV konvencijas ietvaros, kura mērķis bija dzīves apstākļu uzlabošana šajā zemē, pamatojoties uz finansējumu no septītā EAF resursiem. Finansējuma kopējās izmaksas sasniedza 30 miljonus ekiju, no kurām divas trešdaļas vajadzēja segt no Lomē IV nacionālās indikatīvās programmas resursiem un trešdaļu no līdzfinansē-juma fonda, kuru veidoja vispārējā importa programma.
- 18 Šis nolīgums paredzēja restrukturēt un atbalstīt Gvinejas sanitārās iestādes, sadarbojoties ar sešām NVO, tajā skaitā prasītāju, kuras darbojās līdzās sabiedriskajiem sanitārajiem dienestiem pēc sabiedrisko pakalpojumu līgumu noslēgšanas.
- 19 Vispārējā importa programma bija daļa no finansēšanas nolīguma Nr. 4205/GUI, kas 1988. gada 30. decembrī tika noslēgts starp Eiropas Ekonomikas kopienu, kuru pārstāvēja Komisija, un Gvinejas Republiku un kura mērķis bija segt izmaksu pozīciju

“izmaksas, apdrošināšana un pārvadāšanas izmaksas” (*CIF*) konvertējamā valūtā par importētajām precēm. Šis nolīgums, kas īpaši paredzēja izmantot līdzfinansējuma fondus par labu sanitārajai nozarei, noteica līdzfinansējuma fondu veidošanu Gvinejas frankos pēc sabiedriskajā un privātajā sektorā veiktajām pārņemšanām.

20 1990. gada 1. februārī Eiropas Ekonomikas kopiena, kuru pārstāvēja Komisija, un Gvinejas Republika noslēdza finansēšanas līgumu, kas paredzēja izveidot reinvestīciju kontu “Kalnraktuvju preču eksporta ieņēmumu stabilizācijas fonds (*Sysmin*)” Gvinejas Republikas Centrālajā bankā. Pēc līguma tika noslēgts vienošanās protokols ar nosaukumu “Reinvestīciju fonds/EEK Nr. 02/96” starp prasītāju un Gvinejas Republiku, kura mērķis bija definēt tehniskas, administratīvas un finansiālas detaļas prasītāja darbībai, kuru finansēja no reinvestīciju fonda un kura atbalstīja veselības nozari Frias (Gvineja) prefektūrā.

21 Uz prasītāja EAF finansēto projektu ietvaros noslēgtajiem līgumiem strīda gadījumā attiecas 1990. gada 29. marta ĀKK-EEK Ministru padomes lēmums Nr. 3/90 par vispārējo noteikumu pieņemšanu, izdevumu vispārējo uzskaiti un arbitrāžas un samierināšanās procedūru, kas attiecas uz darbu, piegāžu vai pakalpojumu līgumiem, kurus finansē EAF, un attiecībā uz to piemērošanu V pielikumā minētās procedūras “EAF finansēto tirgu samierināšanās un arbitrāžas procedūra” (OV L 382, 1. lpp.).

22 Gvinejas sadarbības ministra, EAF valsts kredītrikotāja (turpmāk tekstā — “valsts kredītrikotājs”), 1998. gada beigās veiktā kontrole prasītāja darbībās atklāja sarežģījumus attiecībā uz līgumiem, kas bija finansēti no sestā un septītā EAF resursiem (turpmāk tekstā — “attiecīgie līgumi”) un kas izpaudās kā ierobežota apjoma izpilde, nepietiekama tehniskā kapacitāte, vāja organizatoriskā un finanšu kapacitāte, kā arī pārskatāmības trūkums.

- 23 Šī atklājuma rezultātā valsts kredītrīkotājs uzdeva vienai audita uzņēmējsabiedrībai veikt grāmatvedības un finanšu auditu projektiem Gvinejā, kuros ir iesaistīta prasītājs.
- 24 2000. gada 30. martā pēc audita ziņojuma valsts kredītrīkotājs prasītājam nosūtīja brīdinājuma vēstuli, kurā viņš [prasītājam] uzdeva ne tikai novērst dažādos projektos konstatētās nepilnības attiecībā uz grāmatvedības un personāla uzskaiti, bet arī atmaksāt summu 261 181 309 Gvinejas franku apmērā par Valsts kases maksājumiem par projektiem, kas finansēti no līdzfinansējuma fonda, un papildus citas summas, kas ir nepietiekami pamatotas un kuras ir minētas audita ziņojumā, bet nav atšifrētas brīdinājuma vēstulē, saskaņā ar panākamo vienošanos par maksājumu secību.
- 25 2000. gada 14. aprīlī prasītājs atbildēja uz šo brīdinājuma vēstuli, sniedzot paskaidrojumus, kuru rezultātā valsts kredītrīkotājs tai pašai audita uzņēmējsabiedrībai lūdza veikt papildu auditu, lai ņemtu vērā prasītāja sniegtās atbildes uz brīdinājuma vēstuli.
- 26 2000. gada 13. augustā pēc valsts kredītrīkotāja prasības minētā audita uzņēmējsabiedrība sagatavoja papildu audita ziņojumu, kurā tās ieteikums bija samazināt prasītāja parādu no 1 510 307 148 uz 1 085 836 676 Gvinejas frankiem attiecībā uz visiem ar atbilstošiem dokumentiem neattaisnotajiem izdevumiem un neatbilstīgiem izdevumiem.
- 27 Kā uzskata Komisija, šī iemesla dēļ valsts kredītrīkotājs neizmantoja bankas garantiju, kas bija tā rīcībā un kuras termiņš beidzās 2000. gada 15. septembrī.

- 28 2001. gada 21. martā pēc vairākkārtējām pārbaudēm tika sagatavots tās pašas audita uzņēmējsabiedrības papildu audita ziņojums, kurā prasītāja parāds tika vēl samazināts un noteikts 1 006 740 345 Gvinejas franku apmērā, ņemot vērā attaisnoto maksājumu atzīšanu par summu 79 096 331 Gvinejas franku apmērā.
- 29 Ar 2001. gada 31. jūlija vēstuli pēc valsts kredītrīkotāja jauna brīdinājuma saņemšanas prasītājs, uzskatot, ka parāda summa nav lielāka par 44 278 586 Gvinejas frankiem, turpināja apstrīdēt šī ziņojuma secinājumus, lai gan [ziņojumā] jau bija ņemti vērā [prasītāja] sniegtie paskaidrojumi, tādējādi izslēdzot iespēju abpusēji vienoties par strīda atrisināšanu.
- 30 Kopš 2001. gada vasaras kontaktu skaits starp prasītāju, Gvinejas iestādēm un Komisiju samazinājās. Prasītājs sūdzējās, ka tam nav pieejams jaunais 2002. gadā sagatavotais audita ziņojums, kuru sagatavoja tā pati sabiedrība.
- 31 Ar 2003. gada 24. jūlijā prasītājam adresēto vēstuli Komisija izteica nožēlu, ka tai nav izdevies pārliecināt valsts kredītrīkotāju paust oficiālu nostāju par turpmāko rīcību nesaskaņu risināšanai, tam uzskatot, ka strīda izskatīšana tiesā ir uzskatāma par pēdējo instanci.
- 32 2003. gada 24. septembrī Briselē notika prasītāja un Komisijas tikšanās, lai atrisinātu domstarpības, taču risinājums netika panākts.
- 33 Ar 2004. gada 24. marta vēstuli, kuru prasītājs saņēma tikai 2004. gada 26. aprīlī, Komisijas delegācijas Gvinejā vadītājs informēja prasītāju par gaidāmo iekasēšanas rīkojuma izdošanu.

- 34 2004. gada 21. aprīlī ierakstītā vēstulē ar pavēsti par saņemšanu, kurā atradās arī 2004. gada 24. marta vēstule un kuru prasītājs saņēma 2004. gada 26. aprīlī, Komisijas delegācijas Gvinejā vadītājs tam nosūtīja paziņojumu par parādu 959 543 835 Gvinejas franku apmērā (EUR 397 126,02) (turpmāk tekstā — “apstrīdētais akts”), par izpildes datumu nosakot 2004. gada 25. maiju.
- 35 Tā kā prasītājs lūdza paskaidrojumus par apstrīdētā akta saturu, Komisijas delegācijas Gvinejā vadītājs tam atbildēja ar 2004. gada 18. maija vēstuli, savai atbildei pievienojot pēdējo 2002. gada 27. marta papildu audita ziņojumu un norādot, ka šis pēdējais ziņojums pēc būtības negroza pirmā audita ziņojumā minētos secinājumus, izņemot to, ka tajā ir samazināti par neattaisnotiem uzskatītie izdevumi, kas tika samazināti līdz 988 314 134 Gvinejas frankiem.
- 36 Tā kā prasītājs neatbildēja, tad EAF grāmatvedis tam 2004. gada 2. jūlija vēstulē nosūtīja atgādinājumu, kurā [prasītājs] tika lūgts atmaksāt 959 543 835 Gvinejas frankus līdz, vēlākais, 2004. gada 23. jūlijam.
- 37 2004. gada 4. augustā, lai arī prasītājs jau bija cēlis šo prasību, Komisija tam nosūtīja otru atgādinājumu, vēlreiz to aicinot samaksāt apstrīdētajā aktā norādīto summu līdz, vēlākais, 2004. gada 6. septembrim.
- 38 Tā kā prasītājs tai nebija atmaksājis apstrīdētajā aktā minēto summu, Komisija 2005. gada 9. jūnijā tam nosūtīja brīdinājuma vēstuli.
- 39 2005. gada 20. jūnijā prasītājs atbildēja uz brīdinājuma vēstuli, uzskatot, ka ir nepieciešams sagaidīt šīs tiesvedības iznākumu.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 40 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 23. jūnijā, prasītājs cēla šo prasību.
- 41 Ar atsevišķu dokumentu, kas iesniegts Pirmās instances tiesas kancelejā 2004. gada 30. septembrī, Komisija izvirzīja iebildi par nepieņemamību saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 114. pantu. Prasītājs iesniedza savus apsvērumus par šo iebildi par nepieņemamību 2004. gada 25. oktobrī.
- 42 Ar Pirmās instances tiesas 2005. gada 22. septembra rīkojumu iebilde tika pievienota lietai un atlikta lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana.
- 43 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (ceturtā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu.
- 44 2007. gada 6. jūnija tiesas sēdē tika uzklausi lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem.
- 45 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt iebildi par nepieņemamību;

- atcelt apstrīdēto aktu;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tajā skaitā arī gadījumā, ja prasība tiktu noraidīta kā nepieņemama.

46 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību kā nepieņemamu vai, pakārtoti, kā nepamatotu;
- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Lietas dalībnieku argumenti

47 Komisija uzskata, ka šī prasība ir nepieņemama, jo apstrīdētais akts nav uzskatāms par apstrīdamu tiesību aktu EKL 230. panta izpratnē. Šajā gadījumā apstrīdētais akts esot sagatavojošs akts iespējamam tiesvedības procesam vai uz EKL 256. panta balstīta lēmuma pieņemšanai.

- 48 Komisija uzskata, ka apstrīdētais akts ir akts, kuram sekotu iespējams lēmums uzsākt tiesvedības procesu, un tādējādi nav akts, kurš izraisa juridiskas sekas tā, lai skartu prasītāja intereses, būtiski mainot tās tiesisko situāciju.
- 49 Komisija apstiprina, ka paziņojums par parādu ir “pēdējais brīdinājums pirms pāriešanas pie nākamā posma”. Tas saturot debitoram nepieciešamo informāciju, kā to paredz Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību Padomes Regulai (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam (OV L 357, 1. lpp.), 78. pants.
- 50 Komisija attiecībā uz šo norāda, ka šajā gadījumā tā varēja vēl nosūtīt pēdējo pieprasījumu valsts kredītrikotājam, lai viņš lemtu par turpmāko rīcību nesaskaņu risināšanai ar prasītāju. Taču lietas tā brīža stadijā Komisija vēl nebija pieņēmusi lēmumu par savu kā EAF finansiālo interešu aizstāves turpmāko rīcību.
- 51 Komisija paskaidro, ka gala lēmums, iespējams, varētu būt lēmums, kas pamatots ar EKL 256. pantu, lēmums par kompensāciju vai lēmums par vēršanos kompetentajā tiesā saskaņā ar devītās EAF regulas 46. panta 2. punktu. Pēdējā gadījumā runa būtu par kompetento Itālijas tiesu, jo, tā kā Komisija nav attiecīgo līgumu līgumslēdzēja puse, tā nevarētu izmantot šķīrējtiesas procedūru, kas ir paredzēta minētajos līgumos un kuru var izmantot tikai Gvinejas iestādes.
- 52 Komisija norāda, ka, ja Pirmās instances tiesa uzskatītu, ka apstrīdētais akts ir uzskatāms par apstrīdamu tiesību aktu EKL 230. panta izpratnē, tā apsteigtu Komisijas gala lēmumu, kuru varētu nekad nepieņemt, ja valsts kredītrikotājs rīkotos pirms Komisijas.

- 53 Komisija apstrīd prasītāja viedokli, ka apstrīdētais akts esot īsts lēmums, pamatojot, ka, pirmkārt, runa esot par devītās EAF regulas 44. panta 2. punkta piemērošanu, otrkārt, šī “lēmuma” piespiedu veikšanas raksturu apstiprinot tā nosaukums un, treškārt, otrā atgādinājuma vēstule apstiprinot šo analīzi, un tādējādi šīs vēstules radot attiecībā pret to tiesiskas sekas, kas var aizskart tās intereses un grozīt tās tiesisko situāciju Tiesas judikatūras izpratnē.
- 54 Komisija norāda, ka saskaņā ar devītās AEF regulas 44. panta 2. punktu “[tā] var ar lēmumu, kas izpildāms atbilstoši tiem pašiem nosacījumiem, kas noteikti [EK] Līguma 256. pantā, formāli noteikt, ka summa ir saņemama no personām, kas nav valstis”. No tā varot secināt, ka ne apstrīdētais akts, ne kāda cita pēc tam prasītājam adresēta vēstule neesot uzskatāma par izpildāmu pasākumu EKL 256. panta izpratnē.
- 55 Turklāt, kā uzskata Komisija, minētās vēstules nekādā veidā neīsteno publisko varu, jo tās nav izpildāmas.
- 56 Komisija uzskata, ka formulējuma, kuru tā izmantoja 2004. gada 4. augustā nosūtītajā otrajā atgādinājumā, proti, “Informācijas nesniegšanas gadījumā no jūsu puses Komisija ierosinās, izmantojot visus tiesiskos līdzekļus, pret jums piespiedu izpildes procesu gan par pamata summu, gan nokavējuma procentiem”, vienīgais mērķis ir atsaukties uz izpildes posmu.
- 57 Tādējādi, kā uzskata Komisija, nākotnes formas “ierosinās” izmantošana šādā formulējumā nozīmē, ka vēl nav pieņemts lēmums EKL 249. panta izpratnē. No augstāk minētajām vēstulēm izrietot, ka Komisija varēja pieņemt ar EKL 256. pantu pamatotu lēmumu tikai vēlākā posmā.

- 58 Komisija norāda, ka jebkurā gadījumā EAF tiesiskais ietvars paredz, ka parasti atgūšanu veic valsts kredītrikotājs, kas ir atsevišķs subjekts ar savām paša pilnvarām. Šajā gadījumā Komisija joprojām par to esot pārliecināta, jo atbilstoši Lomē IV konvencijas ietvaros noteiktajai ciešajai sadarbībai valsts kredītrikotājs atkal pildīs savus pienākumus šajā jomā.
- 59 Komisija pasvītro, ka fakts, ka tā nosūtīja prasītājam divus atgādinājumus un brīdinājuma vēstuli pēc apstrīdētā akta nosūtīšanas, apstiprina, ka pēdējo nevar interpretēt kā galīgu, pārsūdzamu lēmumu.
- 60 Komisija turklāt atgādina, ka faktisko apstākļu laikā ar EKL 256. pantu pamatotos lēmumus Komisija pieņēma kā koleģiāla iestāde, sekojot īpašai procedūrai, un [tie] izskatījās savādāk nekā parāda atgūšanas sagatavošanas posmā prasītājam nosūtītās vēstules.
- 61 Komisija uzskata, ka apstrīdētais akts, tāpat kā divi atgādinājumi un brīdinājuma vēstule, šajā gadījumā ir akti, kas attiecas uz parāda atgūšanas sagatavošanas posmu un ar kuriem Komisija neīsteno publisku varu, un tādējādi tos nevar apstrīdēt EKL 230. panta nozīmē. Tādējādi, tā kā nebija pieņemta galīgā nostāja, parāda atgūšanas izpildes posms vēl nebija sācies.
- 62 Prasītājs norāda, ka Komisijas ierosināto iebildi par nepieņemamību ir jānoraida, jo apstrīdētais akts ir galīgais akts, īsts, formāls lēmums, kas ir izpildāms saskaņā ar EKL 256. panta noteikumiem.

- 63 Šo secinājumu pastiprinot pats apstrīdētā akta formulējums, kurā ir precizēts, ka “gadījumā, ja noteiktajā datumā netiek samaksāts, Komisija patur tiesības izpildīt visas iepriekš sniegtās finanšu garantijas un, nepieciešamības gadījumā, veikt piespiedu izpildi saskaņā ar [EKL] 256. pantu”. Pēc būtības šeit esot runa par draudiem ķerties tieši pie piespiedu izpildes nesamaksāšanas gadījumā.
- 64 Prasītājs pasvītro, ka šo secinājumu arī apstiprina “brīdinājums”, kas tai tika atsūtīts ar 2004. gada 4. augusta ierakstīto vēstuli ar pavēsti par saņemšanu, kad jau bija ierosināta šī prasība, kurā Komisija tai vēlreiz pieprasīja samaksāt summu 959 543 835 Gvinejas franku apmērā, precizējot, ka pretējā gadījumā “[Komisija] ierosinās, izmantojot visus tiesiskos līdzekļus, pret [to] piespiedu izpildes procesu gan par pamata summu, gan nokavējuma procentiem”.
- 65 Prasītājs uzskata, ka apstrīdētā akta formulējums nedod iemeslu šaubām, jo, kā uzskata prasītājs, tas atsaucas uz piespiedu izpildes pasākumu uzsākšanu bez nepieciešamības pieņemt citus, iespējams, galīgus aktus. Tādējādi šis lēmums radot obligātas tiesiskas sekas.
- 66 Prasītājs uzskata, ka Komisija jauc akta “izpildu raksturu” un “piespiedu izpildes” aktu. Tādējādi formulējums “Informācijas nesniegšanas gadījumā no jūsu puses Komisija ierosinās, izmantojot visus tiesiskos līdzekļus, pret jums piespiedu izpildes procesu gan par pamata summu, gan nokavējuma procentiem”, kas ir lietots 2004. gada 4. augusta vēstulē, neatbilstot paziņojumam, ka sekos akts, kam ir lēmuma pazīmes, tāvad izpildu raksturs, kā to apgalvo Komisija, bet drīzāk esot runa par brīdinājumu maksāt, kas nozīmē, ka galīgais lēmums jau ir pieņemts gan par parāda esamību, gan par tā apmēru.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- ⁶⁷ Lai novērtētu šīs prasības pieņemamību, vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tikai pasākumi ar juridiski saistošu iedarbību, kas varētu ietekmēt prasītāja intereses, konkrētā veidā grozot tā tiesisko stāvokli, ir tiesību akti, par kuriem var iesniegt prasību atcelt tiesību aktu EKL 230. panta nozīmē (Tiesas 1981. gada 11. novembra spriedums lietā 60/81 *IBM/Komisija*, *Recueil*, 2639. lpp., 9. punkts, un Tiesas 1991. gada 4. oktobra rīkojums lietā C-117/91 *Bosman/Komisija*, *Recueil*, I-4837. lpp., 13. punkts; Pirmās instances tiesas 2003. gada 15. janvāra spriedums apvienotajās lietās T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 un T-272/01 *Philip Morris International/Komisija*, *Recueil*, II-1. lpp., 81. punkts).
- ⁶⁸ No pastāvīgas judikatūras arī izriet, ka ir nepieciešams pievērst uzmanību pasākuma, kuru prasa atcelt, būtībai, lai noteiktu, vai to var apstrīdēt, formai, kādā tas tika pieņemts, šajā gadījumā nav nozīmes (iepriekš minētais Tiesas spriedums *IBM/Komisija*, 9. punkts, un 1991. gada 28. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-213/88 un C-39/89 *Luksemburga/Parlaments*, *Recueil*, I-5643. lpp., 15. punkts; skat. arī Pirmās instances tiesas 1994. gada 24. marta spriedumu lietā T-3/93 *Air France/Komisija*, *Recueil*, II-121. lpp., 43. un 57. punkts).
- ⁶⁹ Ja runa ir par tiesību aktiem vai lēmumiem, kuru izstrāde notiek vairākos posmos, it īpaši iekšējās procedūras noslēgumā, saskaņā ar šo pašu judikatūru par apstrīdamu tiesību aktu principā ir atzīstami tikai tie pasākumi, kuros tiek pausta iestāžu galīgā nostāja šīs procedūras beigās, izņemot pagaidu pasākumus, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu (iepriekš minētais spriedums lietā *IBM/Komisija*, 10. punkts, un Pirmās instances tiesas 2002. gada 7. marta spriedums lietā T-95/99 *Satellimages TV5/Komisija*, *Recueil*, II-1425. lpp., 32. punkts).

- 70 Tādējādi ir nepieciešams pārbaudīt, vai no apstrīdētā akta izriet, ka Komisija attiecībā pret prasītāju ieņēma galīgu nostāju.
- 71 Ir taisnība, ka apstrīdētais akts ir formulēts tādā veidā, kas rada iespaidu, ka ir runa par galīgu aktu, īpaši norādot, ka “gadījumā, ja noteiktajā datumā netiek samaksāts, Komisija patur tiesības izpildīt visas iepriekš sniegtās finanšu garantijas un nepieciešamības gadījumā veikt piespiedu izpildi saskaņā ar [EKL] 256. pantu”. Tāpat arī abas 2004. gada 2. jūlija un 4. augusta atgādinājuma vēstules, kas tika nosūtītas pēc šīs prasības ierosināšanas, pēc sava rakstura pastiprina šo iespaidu.
- 72 Turklāt pati Komisija mutvārdu procesā atzina, ka, lai mudinātu debitoru samaksāt parādu, paziņojuma par parādu standarta paraugā, pēc kura tika sagatavots apstrīdētais akts, bija izmantota redakcija, no kuras akta sagatavojošais raksturs uzskatāmi nebija redzams.
- 73 Pirmās instances tiesa uzskata, ka tādējādi Komisija apstrīdētā akta redakcijā nav lietojusi skaidru un nepārprotamu formulējumu.
- 74 Tomēr, lai gan apstrīdētais akts norāda uz [samaksas] beigu termiņu un maksājuma nosacījumiem, Komisija nepauž nostāju par līdzekļiem, ko tā grasās izmantot, lai atgūtu attiecīgo summu.
- 75 Saskaņā ar pienākumiem, kas tai uzlikti saskaņā ar devītās EAF regulas 42.–47. pantu, Komisija sagatavoja paziņojumu par parādu, kas gadījumā, ja debitors to neievēro, ļauj Komisijai, piemērojot devīto EAF regulu, vai nu atteikties no parāda

atgūšanas (47. pants), vai kompensēt (46. punkta 2. punkts) vai uzsākt piespiedu izpildi (46. panta 2. punkts), par pēdējo pieņemot izpildes lēmumu, piemērojot EKL 256. pantu (44. panta 2. punkts) vai ar izpildrakstu, kas panākts tiesas ceļā (46. panta 2. punkts).

76 No šiem noteikumiem izriet, ka paziņojums par parādu ir kreditoram sniegta informācija. Tā kā devītās EAF regulas 44. pants un 46. panta 2. punkts nosaka atsevišķu izpildes lēmumu, kas seko paziņojumam par parādu piedziņas procesa ietvaros, tad [paziņojumam par parādu] acīmredzami nepiemīt izpildu raksturs. Tas ir sagatavojošs akts, pēc kura iespējama Komisijas lēmuma pieņemšana uzsākt parāda atgūšanas procesu, vai nu ierosinot tiesvedību, vai pieņemot ar EKL 256. pantu pamatotu lēmumu. Apstrīdēto aktu ir jākvalificē kā paziņojumu par parādu devītās EAF regulas 45. panta izpratnē, jo tas norāda, ka "Komisija patur tiesības, iepriekš informējot, kompensēt kredītus, ja tie ir abpusēji, droši, likvidi un tādi, kuru nomaksāšanai pienācis termiņš". Tādējādi apstrīdētais akts nav pasākums, kas nosaka galīgo Komisijas nostāju, tam nav juridiski saistošas iedarbības, kas varētu ietekmēt prasītāja intereses, konkrētā veidā grozot tā tiesisko stāvokli, un par to nevar iesniegt prasību atcelt tiesību aktu EKL 230. panta nozīmē.

77 Tādēļ šī prasība ir jānoraida kā nepieņemama.

Par tiesāšanās izdevumiem

78 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 3. punktam, ja abiem lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Pirmās instances tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Lai arī šajā lietā spriedums prasītājam nav labvēlīgs, Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka jebkurā gadījumā Komisija apstrīdētā akta redakcijā nav lietojusi skaidru un nepārprotamu formulējumu. Ņemot vērā šo apstākli, tā uzskata, tā būs veikusi taisnīgu šīs lietas apstākļu novērtējumu, nospriežot, ka prasītājs segs trīs piektdaļas no saviem tiesāšanās izdevumiem un atlīdzinās trīs piektdaļas no Komisijas tiesāšanās izdevumiem. Savukārt Komisija segs divas piektdaļas no saviem tiesāšanās izdevumiem un atlīdzinās divas piektdaļas no prasītāja tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta)

nospriež:

- 1) prasību noraidīt kā nepieņemamu;

- 2) *Centro di educazione sanitaria e tecnologie appropriate sanitarie (Cestas)* sedz trīs piektdaļas no saviem izdevumiem. Tā arī atlīdzina trīs piektdaļas no Komisijas tiesāšanās izdevumiem;

- 3) Komisija sedz divas piektdaļas no saviem tiesāšanās izdevumiem. Tāpat tā atlīdzina divas piektdaļas no prasītāja tiesāšanās izdevumiem.**

Vadapalas

Moavero Milanesi

Wahl

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2008. gada 17. aprīlī.

Sekretārs

Priekšsēdētāja p.i.

E. Coulon

V. Vadapalas